

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 14. Missionis Apostolicæ a Salisburgensi Archiepiscopo fundatæ initia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67878)

Clerici pecunias in eandem causam Sæc. XVIII.
adeo liberaliter erogarunt, ut ex his A. C. 1739.
quadraginta aureorum millium summa
conflari potuerit, quæ demum per Car-
dinalem Status Secretarium ad Cæsara-
ris Aulam transmissa fuit.

§. XIV.

*Missionis Apostolicæ à Salisburgensi
Archiepiscopo fundatæ initia.*

Crassa equidem Religionis inscitia,
dissolutæ vitæ amor, & subjectio-
nis excutiendæ desiderium viginti duo
millia & amplius ex Salisburgensibus
rusticis, uti jam retulimus, ad profi-
tendam plus offerentis sectam impulit,
& ex sua patria jure expulit: Postquam
igitur Leopoldus Eleutherius de Fir-
mian Archiepiscopus & Princeps Sa-
lisburgensis rebellium horum terras Ca-
tholicis incolendas dabat, primas eo
curas convertit, ut omni ope & opera
novæ ejusmodi defectioni obsisteret: Ad
tam salutare opus nihil magis oppor-
tunum & efficax fore existimabat, quam
si in universa sua Diæcesi sex perpetuas
Missiones institueret, ac fundaret, &
præscriptis certis Regulis ac prædio-
rum limitibus, eas diversorum Ordi-
num Regularium Viris demandaret: Eo
fine jam anno hujus sæculi trigesimo
Hist. Eccles. Tom. LXXVI. X se-

Sæc. XVIII. septimo selegit Patres Benedictinos,
A. C. 1739. Augustinianos, Capucinos & Fra-
 ciscanos, quorum cuilibet certa expe-
 ditionis Apostolicæ loca designabat, qui
 quidem primo Fratibus Ordinis S. Au-
 gustini pro Salinarum fossoribus Præ-
 fecturam Hallensem, & montem Turn-
 berg destinavit; eisque die decima qua-
 ta Martii sequentes præscripsit Regulas

„Cum ea sit hæreticæ obstinatio
 „nis conditio, ut amputatis ramis illis
 „novi, & aliquando fortiores succre-
 „scere soleant, ne quæ forte in Præ-
 „fectura nostra Hallensi, & in monte
 „Turnberg in latibulis adhuc delitescit
 „hæretica Lues, tractu temporis ite-
 „rum erumpat, novique oriantur, quos
 „proh dolor, sumus experti, rogi, con-
 „tinuo nobis providendum est, quare
 „tione insidiosi impiorum conatus, pe-
 „nitus reprimi possint, ut securi velut
 „ad radicem posita pertinacibus me-
 „diis, pertinax malum ne qua resur-
 „ptis velut viribus augescere possit
 „Quare cum statuerimus, quod Aposto-
 „licæ Missionis in locis prædictis post
 „ultimam Hæreticorum emigrationem
 „per tui Ordinis Fratres laudabiliter
 „exercitum munus omni futura ætate
 „perduret, Paternitati tuæ hisce no-
 „stris clementer, & serio simul injun-
 „gimus,

„gimus, quatenus illud futuris perpe-
 „tuis temporibus eo modo institua-
 „tur, ut

Sæc. XVIII.
 A. C. 1739.

„Primo, tribus, qui hæcenus de
 „facultate nostra (Superiore in censum
 „veniente) in Monte Turnberg tui Or-
 „dinis fuere Patres, quartum, quem tibi
 „ibi habere, auctoritate Nostra ordi-
 „naria hisce nostris permittimus, ad-
 „jungas, ea verum tamen conditione,
 „& lege, quod

„Secundo, duo ex eis nobis præ-
 „sententur ad peragendum in prærelato
 „districtu Apostolicæ Missionis munus,
 „vel a summo Pontifice, vel per sacram
 „Congregationem de Propaganda, seu
 „ab eo, cui ab hac talis delegabitur
 „facultas, approbati, necessariisque, ad
 „Missiones Apostolicas privilegiis in-
 „structi absque eo, quo tibi integrum
 „sit, postquam semel fuerint ad missio-
 „nes nostras delecti, eos amovere, nisi,
 „ubi primi integrum absolverint an-
 „num, subrogatione subinde ea ratione
 „facienda, ut unus, vel saltem semper
 „adsit, qui jam per annum in præmissis
 „Ordini tuo assignato districtu Missio-
 „narii exercuerit munus, notos habeat
 „incolarum, salinarumque fossorum mo-
 „res, sit in re Missionum practicus, po-
 „tisque instruere noviter advenientes,
 „sintque insuper in omne ævum duo

X 2

„Missio-

Sæc. XVIII

A. C. 1739.

„Missionarii prædicti quoad ea, quæ
 „Missionis munus concernunt immo-
 „diate, & unice nostris, nostrorumque
 „successorum mandatis: quoad discipli-
 „nam monasticam vero atque Domus
 „œconomicam directionem tibi, & super-
 „riori eorum subjecti: volumus autem

Tertio, ut mox dictorum Missio-
 „nariorum unica cura sit incessanter
 „intra prædictam Hallensem nostram
 „Præfecturam, qua late hæc quæ
 „temporalem jurisdictionem, districtam
 „civico incluso se portendit de loco
 „locum, & si necesse fuerit, etiam
 „Domo ad Domum excurrere, cate-
 „chizare, rudes in Doctrina Christiana
 „instruere, dubitantes ad viam verita-
 „tis reducere, & in hac confirmare
 „in hæreticos, vel de hæresi suspectos
 „horum Consultores, Fautores, Re-
 „ceptatores, librorum A catholicorum
 „detentores, vel Detentorum confes-
 „siones, & non revelantes eos in Provinciam
 „nostram ferentes, vel intrudentes,
 „eorumque auxiliatores, confesios, seu
 „participes inquirere, hosque, & alios
 „hujusmodi farinæ homines nobis, vel
 „cui per Nos, & Successores nostros
 „demandabitur, sine aliqua Personarum
 „acceptatione, omnique seposito hu-
 „mano affectu denunciare, verbum de-
 „vinum, & fidei dogmata ubivis, &
 „etiam

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„etiam ex Cathedra (sic tamen, ut or-
 „dinariorum non disturbentur Eccle-
 „siasticæ functiones) intra ipsis designa-
 „tum districtum tradere, sic & pœni-
 „tentix Sacramentum (sola dempta
 „Confessione Paschali, si locorum Cu-
 „riones ultro non annuerent) Sacro-
 „sanctam vero Eucharistiam in Ecclesia
 „Turnberg, alibi vero non nisi, quam
 „accedente ipsorum Curionum assensu,
 „administrare. Item ægris, & mori-
 „bundis solatium cum auxilio impen-
 „dere, atque peragere ea omnia, quæ
 „individuum Missionarii Apostolici exi-
 „git munus, jure Sepulturæ alioque
 „quocumque Parochiali semper, & ubi-
 „que extra Montem Turnberg excepto. „

„Quarto, teneantur pariter in vi-
 „tam, & mores non modo subditorum
 „ipsis quoad Missionis Ministerium com-
 „missorum, sed & eorum, quibus ipsi
 „subditi intra designatum Districtum ex
 „demandata a Nobis jurisdictione sub-
 „sunt, sedulo invigilare; datoque de-
 „fectu Religioni directe, vel indirecte
 „pernicioso, si fraterna admonitio non
 „tollat, nobis, & successoribus nostris
 „ad nostras aures deferre, sicut e con-
 „verso, & nostris demandabimus De-
 „canis ruralibus perspectum habendi,
 „an Missionarii ipsi Missionis munus de-
 „bite adimpleant & assequantur ex asse,
 „quid-

Sæc. XVIII. „quidve operentur adversus has nostras
 A. C. 1739. „leges, Nobis defectus, ubi hos si al
 „qui præter spem nostram omnem con
 „tulerint, fraterna admonitio non de
 „sistet, debite relaturis. „

Quinto. „Quapropter præsentabun
 „tur nobis viri cum scientia, cum
 „vitæ sanctimonia clari, iusti, incor
 „rupti, integri, suaves & insimul
 „veri, graves, sagaces, cum in Po
 „mica, cum & in his, quæ ad not
 „tiam promovendæ hæreticalis inqu
 „sitionis conducunt, bene versati, ne
 „accipient a subditis quoad Missio
 „num eis subjectis eleemosynas pr
 „missis, aliave munera, forent licet
 „esculenta, vel poculenta tantum, ne
 „valeant egredi ipsis designatum de
 „strictum a nobis, vel successoribus ne
 „stris prævia non habita licentia. hæc
 „ipsa illis nonnisi gravi de causa de
 „neganda. „

Sexto licet porro Ordini tuo, Apo
 „stolicæ Missionis munus in prædicta
 „Hallensi Præfectura in Turnberg, &
 „Civico Hallensi districtu private com
 „mittamus, liberum tamen semper
 „Nobis, & successoribus esse volumus
 „alios quoque alterius Religionis viros
 „in districtum prædictum ad tempus
 „mittere Missionarios, de districtu vero
 „alibi etiam, & extra illum ad Missio
 „nes

„nes ad tempus pariter ablegare, Mis- Sæc XVIII.
 „sione Ordinis tui verumtamen fixa A. C. 1739.
 „semper manente, suoque in robore
 „firma.,

„Noverit proinde Paternitas tua,
 „tuique successores omnes perpetuis
 „futuris temporibus tam salutare no-
 „strum propositum alacriter exequi at-
 „que in partem tam gloriosi laboris vo-
 „cati hæc nostra mandata pro posse
 „explere, quod si vero in adimplendis
 „ex asse omnibus præscriptis negligentes,
 „incurrii segnesve fueritis, Om-
 „nipotenti Deo, Nobis, & successoribus
 „nostris, & Venerabili nostro Capitulo
 „strictissimam rationem reddituros, vos-
 „que nostram, & horum indignatio-
 „nem incurfuros.,

Præterea Patribus Capucinis Ar-
 chiepiscopus & Princeps pro obeunda
 Missione assignavit Præfecturam in
 Werffen, Abbtenu & Golling &c. eo-
 que sine eis indulfit, ut in hoc oppido
 Sedem stabilem figere possent: uti pa-
 tet ex sequenti ejus diplomate: „Quam-
 „vis nos divina favente Clementia ad
 „Archiepiscopale solium evecti, a pri-
 „ma ineuntis Regiminis nostri die an-
 „tiquius nihil unquam habuerimus,
 „quam Religionis, & Catholicæ fidei
 „nostræ curam, quæ semper, & ubi-
 „que omni ævo, in omni Imperio, &

X 4

„apud

Sæc. XVIII. „apud quamcumque gentem præcipua
 A. C. 1739. „fuit, quæque securum est publicæ fi-
 „licitatis pignus, cujus firmamentum
 „stant Regna, conservantur Principe-
 „tus, continentur subditi, omnigeni
 „que boni tutissimum est fulcrum, tæ-
 „tum tamen abfuit, ut hæresis, hostis
 „ejus perniciosissimus, vinceretur, u-
 „potius animus meminisse horreat, ipsa
 „que refugiat oratio teterrimum illud
 „bellum, quod eapropter adversus Nos
 „Catholicam Religionem, & Principem
 „tum ipsum inferre tentarunt ipsius
 „subditi nostri, dum exurgens novum
 „me fatale monstrum ex omnibus pri-
 „stinam hæresum concretum, stragem
 „late Sacrorum tota Provincia nostra
 „circumferre, evertere Aras, distru-
 „bare Tempia, Principis majestatem
 „in contemptum, hujus mandata in
 „ludibrium, jura omnia divina, & hu-
 „mana per inauditum furorem, & ve-
 „saniam nefarie, & fædissime violare
 „parabat, nihil sceleris, nihil doli, ni-
 „hil iniquitatis intentatum, & inausum
 „relinquens, ut & plebem reliquam
 „novitatis illecebra corrumpere-
 „t, Pluribus necesse haud est rem experi-
 „mere, quia hæc per se liquet, & lo-
 „quantur id satis, & clament tot pu-
 „blica acta, tot desuper habitatum In-
 „quisitionum volumina; obliti vero haud
 „sumus,

„sumus, qui tunc Sermones hostium, Sæc. XVIII.
 „qui rumores amicorum forent, cum A. C. 1739.
 „dicerent palam culpæ majorum nostro-
 „rum incubuisse tamdiu in Provinciam
 „hæresis infandam pestem Religioni
 „nostræ in Archiepiscopatu, aut ipsi
 „Archiepiscopatui, aut utrique pariter
 „jamjam esse pereundum. Alios nam-
 „que tantæ molis exterrebat opus, alios
 „retardabat exitus plenus periculi, &
 „aleæ, vel ipsa rei tam ancipitis, &
 „arduxæ fama, alios tenebat attonitos
 „metu, expectatione suspensos. Vidit
 „hoc Provincia, imo & Imperium to-
 „tum & vidimus Nos summo Pastoralis
 „animi nostri mærore, obstruimus ipsa-
 „met Religione furores, pugnavimus
 „viribus totis, armis, legibus, edictis,
 „metu, & pœnis. Repulimus viginti
 „& ultra millia utriusque sexus, qui
 „non unam fidem sicut unum Princi-
 „pem, non unum cultum, sicut unum
 „nomen, non unam Ecclesiam, sicut
 „unum Baptisma amplecti volebant.
 „Relegavimus, alios aliis mediis ad
 „meliorem reduximus frugem, atque
 „hac demum via retulere superi con-
 „stantiæ nostræ præmium, stetit Ar-
 „chiepiscopatus, & vicit, vicit pariter
 „Ecclesia, & triumphavit, & obtinui-
 „mus insimul, quod ab annis ultra bi-
 „scantum humana vis nulla consequi,
 X 5 „aut

Sæc. XVIII.

A. C. 1739

„aut industria poterat, quod piorum
 „omnium vota flagitabant: quod fide-
 „les omnes a Deo enixe precabantur,
 „adjuvantibus in id mirifice Cælestibus
 „ipsis, qui hoc ipsum Nobis reserva-
 „runt opus. Verum enim vero, quod
 „ita tamen comprimi non potuerit pe-
 „stiferum hujus feralis hydræ virus,
 „quin aliqua pars ejus non residere
 „adhuc in Provinciæ nostræ visceribus,
 „atque spiraret rursus immanis hæc
 „Bellua, licet centum petita vulneribus
 „centum vinculis constricta sensim ite-
 „rum gliscens, & ad reliqui perniciem
 „corporis tacita contagione serpens,
 „clam invalidura indies, in flammis,
 „& incendia, si quis ventilabit, etiam-
 „num eruptura, dum alitur doloso
 „cinere suppositus ignis, nisi tempe-
 „stive, malo jam nostro edocti, congrua
 „repagula ponamus, atque obviemus,
 „appropriatis remediis, antequam mor-
 „bus rursus æstuarè incipiat; non de-
 „sint nimirum in futurum amplius, qui
 „miserentur super Turbam, ne plures
 „ut hæctenus evenit, & meminisse do-
 „let, dimittantur jejuni, & deficiant
 „in via, dum Parochis, aliisque loco-
 „rum Pastoribus in peragendis Sacri-
 „ficiis, excipiendis Confessionibus, ad-
 „ministranda sanctissima Eucharistia,
 „visitandis infirmis, assistendo mori-
 „bus.

„bundis, aliisque animarum curæ fun- Sæc. XVIII.
 „ctionibus continue, & ex asse irretitis A. C. 1739.
 „non erat, qui parvulis frangeret pa-
 „nem, instrueret ignorantes, flecteret
 „dubios, atque ad Ecclesiæ ovile redu-
 „ceret longe, lateque diffitas oves.
 „Hinc est, quod postquam pro pasto-
 „rali sollicitudine animum, nostrasque
 „de funditus extirpanda hæresi curas
 „in omnem partem diu, multumque
 „versavimus, dumque oculos, & men-
 „tem nostram in priorum Sæculorum
 „momenta penitus defiximus, unum
 „adhuc idque unicum superesse com-
 „perimus, quod possit ignem hunc se-
 „ris etiam metuendum successoribus,
 „extinguere, perdere & delere, si plura
 „nimirum ex diversis Ordinibus, con-
 „tinua, ut sit, eaque pia inter eos la-
 „borandi in vinea Domini æmulatio,
 „atque in diversis Montium locis, in
 „quibus hæretica lues magis hætenus
 „insenuit, ut firmissima armamentaria
 „Ecclesiæ fundentur Apostolicorum
 „Missionariorum Hospitia, qui inces-
 „santer excurrando, & catechizando,
 „rudes instruant, dubitantes inflectant,
 „clam inquirant in suspectos, omnia-
 „que ea peragant, quæ individuum
 „Apostolicæ Missionis munus exposcit.
 „Quapropter cum ad effectum præmis-
 „sum inter alios plures Strenuissimos
 Christi milites dilecti nobis in Christo PP.
 „Ca-

Sæc. XVIII. Capucini Venerabilis Ordinis S. Francisci
 A. C. 1739.

„Provinciæ nostræ Salisburgensis pro
 „Zelo, quo flagrant ad animarum salu-
 „tatem operam suam detulerint, statu-
 „mus, & ipsos quoque in partem laboris
 „vocare, divinaque freti ope, & con-
 „stanti experientia docti, decrevimus
 „in Domino decernimusque ad stabili-
 „liendam in Diœcesi nostra, maxime
 „intra Montes Orthodoxam Religionem
 „ad profligandas hæreses, atque pro-
 „pagandam majorem Dei, sanctæque
 „Matris Ecclesiæ, & Archidiœcesis no-
 „stræ gloriam eisdem PP. Capucinis
 „Provinciæ prætaetæ prope Oppidum
 „nostrum in Werffen ad effectum tan-
 „tummodo peragendæ Apostolicæ Mis-
 „sionis Sedem stabilem figere, atque
 „sub legibus, pactis, & conditionibus
 „infradicendis in perpetuum firmare.

Has vero leges Archiepiscopus eius
 die prima Aprilis Anno 1736. præ-
 scripserat.

I. „Tradimus his Patribus ab omni
 „& quocumque onere reali, mixto, seu
 „personali penitus liberam, & immu-
 „nem tantam quantitatem prædii nostri
 „nuncupati Majenfeld hæctenus ad gau-
 „dendum Præfecto nostro in Werffen
 „concessi, & siti prope, & super Oppi-
 „dum prædictum, quæ nimirum Orientem
 „versus existit, quæque sat sit pro
 „de

„desuper extruendo Missionis Hospitio, Sæc. XVIII.
A. C. 1739.
 „& ædificanda parva Ecclesia, atque
 „hortulo jugera scilicet duo circiter,
 „prout prædium prædictum cum quan-
 „titate extrahenda, hac undequaque
 „linea rubra signata ad oculum præbet
 „delineatio Nobis exhibita præsentibus
 „nostris annectenda.,

Secundo. „Curabunt e contra illi
 „cum tota Provincia, ad permetiplos
 „ultra oblata Benefactorum eorum lar-
 „gitionibus ipsam Domum Missionis de-
 „super ædificari, quatuor Patrum Mis-
 „sionariorum atque unius Fratris Laici
 „habitationi congruam, & aptam, ad-
 „ditis duobus cubiculis Hospitibus, seu
 „Patri Provinciali usui futuris, præter
 „Refectoriolum, culinam cum pœnu,
 „cellam vinariam, & aliud cubile Bi-
 „bliothecæ inserviturum, cumque hor-
 „tulo ad necessitatem, & usum Culinæ,
 „in ampliorem vero formam ædificium
 „nec extrahi, nec redigi possit, quo-
 „rum insuper Benefactorum donis, &
 „sumptibus surget pariter sacellum, seu
 „parva Ecclesia, tribus ad summum
 „Altaribus extructa Beatæ Virgini
 „Mariæ Auxiliatrici dicanda.,

Tertio. „Missionariorum numerus
 „sit semper & in ævum quaternus, Mis-
 „sionis Superiore, quem Pater Pro-
 „vincialis semper designabit, in cen-
 „sum

Sæc. XVIII. „sum simul veniente, uno Fratре laico
 A. C. 1739. „insuper addito, qui numerus sine ex-
 „presso nostro, vel Successorum & Ve-
 „nerabilis nostri Capituli consensu nul-
 „lis unquam temporibus augeri, nec
 „minui possit. „

Quarto. „Providebunt portio Mon-
 „steria de Salzburg, & Radstat, sine
 „ipse Pater Provincialis, & Provincia-
 „Missionariis prædictis de congrua su-
 „stentatione, tum & de suppellectili-
 „aliisque necessariis ad usum Sacelli-
 „sic, ut nec Nobis, Provinciæ nostræ
 „vel & subditis ipsis de districtu Missio-
 „nis Capucinorum fiant onerosi, lignis
 „ab igne tantummodo demptis, quæ
 „Nos, & Successores Nostri, perpetuis
 „futuris temporibus ad usum, & neces-
 „sitatem Missionis Domus suppeditari
 „mandabimus. „

Quinto. „Designabimus ipsis ad per-
 „agendum Apostolicæ Missionis officium
 „totam Præfecturam Werffensem, cum
 „adjacenti Prætura in Bischoffhoven.
 „Præfecturam in Abbatenu cum illa
 „de Gollingqua: hæ omnes late patent
 „quoad temporalem per nos eorum
 „Præfectis delegatam jurisdictionem. „

Sexto. „Quia vero Missionarii ipsi
 „tam latum, longeque distitum distri-
 „ctum peragrarè haud possent, si ex-
 „currentes necessariis ad sese alendos
 „pecu-

„pecuniis non fuerint instructi, hinc Sæc. XVIII.
 „assignamus memoratæ Domui Missio- A. C. 1739.
 „nis annuos florenos centum ex Capi-
 „tali statibus Provinciæ a secreta de-
 „putatione Nostra ex mulctis hæreticis,
 „vel de hæresi suspectis hæctenus in-
 „dictis conflato, & ad quincunces usu-
 „ras cum omnimoda immunitate ab
 „omni decimatione, steura aliove ex-
 „cogitabili onere reali aut personali elo-
 „cato, volentes insuper, & mandan-
 „tes, utquæ hæctenus per inquisitiones
 „per Capuccinorum Missiones factas in
 „Præfecturis Werffen, & Radstat, tum
 „& in Præfecturas Wagrain indictæ fue-
 „runt, nondum tamen exactæ, vel ad
 „Cassam Missionis transmissæ, aut quæ
 „in futurum dictabuntur pecuniariæ
 „pœnæ adversus subditos Missioni eo-
 „rum commissos, per præfatam secretam
 „deputationem nostram separentur,
 „denturque successive in censum, ut
 „supra, eum præcise in finem, ut Do-
 „mui Missionis prædictæ ad usum & ef-
 „fectum, de quibus præmissum est annui
 „floreni biscenti ex decurrendis usuris
 „valeant titulo Eleemosynæ persolvi,
 „ubi temporis tractu mox memoratæ
 „indictæ, & non exactæ, vel indicendæ
 „in futurum mulctæ aliud Capitale flo-
 „renorum bis mille conflabunt. „

Septi-

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

Septimo. „Quod vero ipsosmet PP
 „Missionarios attinet, præsentabuntur
 „Nobis semper tum nunc, tum & suc
 „cessivis temporibus designandi a Patre
 „Provinciali eorum, ubi vero ad Mis
 „siones nostras fuerint ab hoc semel de
 „lecti, ablegatique, & a Nobis recepti
 „& approbati, integrum illi haud
 „eos aliter amovere, & avocare, quæ
 „& servato ordine, & forma, ut ve
 „unus saltem semper adsit, qui jam pe
 „integrum biennium Missionarii in Dom
 „prædicta Werffen exercuerit munus
 „habentes subditorum perspectos mo
 „res, sitque in re Missionum versatus
 „& valeat instruere noviter advenien
 „tes. „

Octavo. „Erunt autem isti cum ipsa
 „Domo Missionis quoad ea, quæ Mis
 „sionis munus concernunt, in omni
 „ævum immediate & unice nostris
 „Nostrorumque Successorum mandatis
 „subjecti, directione ejus tamen, & Vi
 „sitatione P. Provincialis illæsa, & in
 „tacta relicta, in ceteris autem nobis
 „& Successoribus nostris sine ulla con
 „tradictione præstabunt, & adimple
 „bunt, ea omnia, ad quæ Regulares
 „exempti juxta præscriptum sacri Con
 „cilii Tridentini, nostrarumque Con
 „stitutionum Synodaliæ, & Provin
 „cialium, & Ordinariis locorum alias
 „tener-

„tenentur, salva proinde in hac Mis-
 „sionis Domo, & Missionarios ibidem
 „existentes Diæcesana, & Ordinaria
 „nostra jurisdictione jure Principatus
 „Terræ, & Advocatiæ, sic tamen ut
 „Nobis, & Successoribus Nostris dun-
 „taxat unice, & immediate, uti præ-
 „missum est, remaneant semper, etiam
 „quoad ista, subjecti.,.

Nono. „Missionariorum officium,
 „finis atque præcipua, imo unica cura
 „sit, per Præfecturas, ut dictum est,
 „ipsis designatas incessanter de loco ad
 „locum, & si necesse visum fuerit de
 „Domo ad Domum excurrento, & ca-
 „techizando, Missionibus continuo va-
 „care, rudes in Doctrina Christiana
 „instruere, dubitantes in veritate nostræ
 „Fidei confirmare, in hæreticos, vel
 „de hæresi suspectos, horum Consulto-
 „res, Fautores, Receptatores, librorum
 „A catholicorum detentores, vel deten-
 „torum conscios, & non revelantes,
 „eos in Provinciam ferentes, & intru-
 „dentes, eorumque auxiliares, con-
 „scios, & participes inquirere, atque
 „denuntiare, Verbum Divinum, & Fi-
 „dei dogmata ubivis, & etiam ex Ca-
 „thedra (sic tamen, ne Ordinariorum
 „disturbentur Ecclesiasticæ functiones)
 „intra ipsis designatum districtum tra-
 „dere licet pœnitentiæ Sacramentum
Hist. Eccles. Tom. LXXVI. Y (sola

Sæc. XVIII.
 A. C. 1739.

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

„sola dempta confessione Paschali si lo
 „corum Curiones ultra non annuant,
 „Sacrosanctam vero Eucharistiam in
 „proprio, vel tantum Missionis Sacello
 „alibi vero non nisi, quam accedente
 „ipsorum Curionum consensu admitti
 „strare, item ægris, & moribundis fo
 „latium cum auxilio impendere, alia
 „que peragere omnia, quæ individuum
 „Missionarii Apostolici munus exigit,
 „jure Sepulturæ, aliore quocumque
 „Parochiali semper excepto.,

Decimo. „Et quia de Religione bene
 „sperari non potest, si ii, qui Magistra
 „tum Ecclesiasticum, vel Civilem sum
 „affecuti, moribus scandalosi sint, au
 „vitiis publice turpes, eapropter te
 „neantur pariter in vitam, & mores
 „non modo subditorum ipsis quoad Mis
 „sionis Ministerium commissorum, sed
 „& eorum, quibus ipsi subditi intra
 „designatum districtum per demanda
 „tam a nobis jurisdictionem subsunt, se
 „dulo invigilare, datoque defectu Re
 „ligioni directe, vel indirecte pernicio
 „si fraterna admonitio non tollat, No
 „bis, & Successoribus nostris ad pro
 „prias manus referre, ea ipsa ratione,
 „qua e converso nostris Decanis Rura
 „libus serio demandabimus, perspectum
 „habendi, an Missionarii ipsi Missionis
 „muneri debite incumbant, hocque
 „ad

„adimpleant ex asse, quidve adversus Sæc. XVIII.
 „has nostras leges, conditiones, & pacta A. C. 1739.
 „operentur, quodsi præter spem om-
 „nem nostram daretur, eos ad adim-
 „plendum, & his legibus parendum
 „fraterne moneant, ubi vero nec hac
 „via defectus tollantur, & hos' similiter
 „nobis habeant referre, præcipue vero
 „curabunt ipsi Missionarii, ut Ecclesia-
 „sticus, & Civilis Magistratus concor-
 „des vivant, utpote qui cum non sint
 „duo distincta corpora, sed unius cor-
 „poris distincta membra sicut concordia
 „eorum totius Reipublicæ unica est An-
 „chora, qua sublata fluctuant omnia &
 „Religionis contemptus oritur, sic ea
 „servata tuto firmat, & immotam fe-
 „curitatem promittit. „

Undecimo. „Ablegabuntur eapro-
 „pter a Patre Provinciali, & Nobis præ-
 „sentabuntur viri tum scientia, tum &
 „Sanctimonia vitæ clari, simplicitatem
 „cum astutia commixtam habentes,
 „cordati, sagaces, graves & prudentes
 „in Polemica, & in his, quæ sunt ad
 „bene formandam hæreticæ pravitatis
 „Inquisitionem sufficienter versati, ro-
 „busti, atque gravissimis Missionis labo-
 „ribus sustinendis idonei, & apti, qui-
 „que esse debeant, vel a sancta Sede
 „Apostolica, vel a Sacra Congregatione
 „de Propaganda Fide approbati, id est

Sæc. XVIII. „necessariis ad Missiones Apostolicas
A. C. 1739. „peragendas Privilegiis instructi.

Duodecimo. „Ut vero penitus
 „subditis Ministerio eorum committatur
 „sint independentes, vetitum sit Missionariis
 „nariis pro celebratione Missarum Eleemosynam
 „mosynam ab illis accipere, possint vel a Curatis,
 „a Curatis, & Decurionibus locorum, si hi illis
 „dare velint, & abstinere, insuper ab omni quæstu,
 „seu contributione in prædicto ipsis designato
 „districtu (hac integra, illis, qui hæc prædicta
 „nunc eis in locis ea gavisi sunt, penitus remanente)
 „contenti in Domibus, esculentis, & poculentis
 „illis, qui pii largitores ad Hospitii januam ultra
 „liberaliter, & charitative detulerint, & pro
 „quibus, si ita visum fuerit, sacrificia peragere
 „possint: signanter tamen cavebunt ab omnibus
 „commotionibus cum illis de sæpe dicto designato
 „districtu.

Decimo tertio. „Fas insuper sæpe prædictis
 „Missionariis haud sit eis debeat egredi districtum
 „a Nobis, vel Successoribus nostris prævia non
 „obtentata licentia, quam tamen nominatim
 „ob gravem causam eis sumus denegatur.

Decimo quarto. „Liberum e contra sit semper
 „Nobis, & Successoribus nostris, etsi erigenda
 „Domus Apostolica, Missionariis

„Missionis finem principaliter præferat, Sæc. XVIII.
 „alios etiam cujuscumque Religionis, A. C. 1739.
 „vel Ordinis in districtum Missionis Cap-
 „pucinatorum designatum ad Missiones
 „mittere, ipsos autem Missionarios Cap-
 „pucinos alibi ad Missiones (ad tem-
 „pus tamen) ablegare, fundatione Do-
 „mus semper salva, suoque in robore
 „semper firma „

Decimo quinto. „Quod si vero Cap-
 „pucinatorum Religio, Domus hæc Mis-
 „sionis, seu Missionarii futuris perpetuis
 „temporibus, adversus prædictas leges,
 „pacta, & conditiones, quidque per re-
 „cursum, sive dispensationem, Privi-
 „legia, per latas, vel ferentes in con-
 „trarium Sanctiones, seu & demum
 „per aliam quamcumque viam excogi-
 „tabilem de modo, de facto, vel de
 „jure attentare: salubremve intentio-
 „nem hanc nostram, quæ est, ut peni-
 „tus e Provincia nostra eliminentur
 „hæreses, invertere, modificare, vel
 „aliter huic quoquo demum modo de-
 „rogare præsumpserint, noverint illa,
 „& isti Omnipotenti Deo, Nobis, Suc-
 „cessoribus, & Venerabili Capitulo
 „nostro strictissimam rationem reddituri,
 „seque indignationem nostram, Suc-
 „cessorum nostrum, & præfati Venera-
 „bilis Capituli incururos, sine quorum,
 „& hujus expresso consensu, præmissis
 „legi-

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„legibus, pactis, & conditionibus nemini
„quacumque etiam auctoritate fulgentibus
„unquam poterit derogare: Siquidem
„derogationem aliquam, modificationem
„nem, vel commutationem hujusmodi
„stræ piæ intentionis non impetrantur
„aut aliter per sese, vel alios quidquam
„in contrarium non attentandi, quod
„potius vero prædicta omnia & singula
„perpetuis futuris temporibus pro posteritate
„eorum fideliter, & jugiter adimplenda
„plendi, sæpe memoratos Pater Provincialis,
„vinctialis, & Definitorum proprio nomine
„rum, Successorum, & totius Provinciae
„ciæ nomine datis in id & Nobis expressis
„tractis Reversalibus solemniter, bona conscientia
„que Fide expromiserunt.,

Insuper iisdem Patribus Cappucinis in Radstattensi Monasterio agentibus totam hujus nominis Præfecturam assignavit, & die decima quarta Martii Anno 1737. missis ad eos literis hæc præscripsit leges:

„Ferventibus votis in id unice intendentes, ut hoste nostro (hæreticos
„Seditiosos subditos nostros intelligimus) Deo opitulante jam fugato, deleatur penitus, ne intrent, ut perhorrescimus, post discessionem nostram
„novi lupi rapaces gregi non parcentes, neve hæresis, herculea veluti hydra
„utique cum majore Religione, ac

„Regionis nostræ periculo, damnis- Sæc. XVIII.
que continuo repullulet, novasque A.C. 1739.

„identidem vires resumere attentet,
„auctoritate nostra Archiepiscopali, &
„Principali clementer, & insimul serio
„Paternitati tuæ committimus, quate-
„nus, quæ post ultimam hæreticorum
„emigrationem in Præfectura nostra
„Radtstadiensi per Patres Ordinis tui
„sancti Francisci Capuccinorum tam
„laudabiliter, tantoque animarum fructu
„inceptæ, & profecutæ fuere, Cate-
„cheses, & excursions sic instituas,
„ut omni futura ætate perdurent. Vo-
„lumus siquidem, & tibi, atque suc-
„cessoribus tuis, hisce nostris expresse
„injungimus, quod cum Monasterium
„Capuccinorum in Radtstatt a Præ-
„decessoribus nostris ad repellendas hæ-
„reses principaliter fuisse fundatum
„dignoscatur, duo semper in eo sub-
„sistant ad peragendum Apostolicæ Mis-
„sionis munus in Præfectura mox dicta
„idonei, & apti: erunt vero illi,

Primo, „Vel a summo Pontifice, vel
„a sacra Congregatione de Propaganda,
„seu ab eo, cui talis delegabitur facul-
„tas, approbati necessariisque ad Mis-
„siones Apostolicas Privilegiis instructi,
„nec sibi vel successoribus tuis integrum
„erit, postquam illi semel fuerint ad
„Missiones nostras delecti, eos amovere,

Y 4

„nisi,

Sæc. XVIII. „nisi, ubi primi integrum absolverint
 A. C. 1739. „annum. Subrogatione, & præse-
 „tatione subinde, atque successivis pet-
 „petuis temporibus ea ratione faciendâ
 „ut unus, vel saltem adsit, qui jam per
 „annum in præmisso Ordini tuo assignato
 „districtu Missionarii exercuerit munus
 „notos habeat subditorum, & Incola-
 „rum mores, sit in re Missionum præ-
 „cticus, potensque instruere noviter ad-
 „venientes, & quos pro tempore Mis-
 „sionarios, quoad ea, quæ Missionis mu-
 „nus concernunt, immediate, & unico
 „nostris, nostrorumque Successorum
 „mandatis: quoad disciplinam Mona-
 „sticam vero sibi, & Guardiano eo-
 „rum volumus, & sinimus esse sub-
 „jectos. „

Secundo. „Horum Missionariorum
 „porro unica cura erit, incessanter in-
 „tra prædictum Radstadiensis Præse-
 „cturæ districtum, de loco ad locum,
 „& si necesse fuerit, etiam de Domo
 „ad Domum excurrendo, Missionis
 „Apostolicæ munus alacriter explere,
 „catechizando rudes, in Doctrina Chri-
 „stiana instruendo, reducendo Dubi-
 „tantes ad viam veritatis, hosque in hac
 „confirmando, in hæreticos, seu de
 „hæresi suspectos horumque Consulto-
 „res, Fautores, Receptatores, libro-
 „rum A catholicorum detentores, vel
 „De

„Detentorum conscios, & non reve- Sæc. XVIII.
 „lantes, eos in Provinciam nostram fe- A. C. 1739.
 „rentes, seu intrudentes, horumque
 „auxiliatores, conscios, seu participes,
 „inquirendo, hosque, & alios hujus-
 „modi farinæ homines nobis, vel cui
 „per Nos & Successores nostros deman-
 „dabitur sine aliqua personarum ac-
 „ceptione, omnique seposito humano
 „affectu, denunciando, verbum Divi-
 „num & Fidei Dogmata ubivis, &
 „etiam ex Cathedra (sic attamen ut
 „Ordinariorum non disturbentur Eccle-
 „clesiasticæ Functiones) intra ipsis de-
 „signatum præmissum districtum tra-
 „dendo, sic & Pœnitentiæ Sacramen-
 „tum (sola dempta confessione Paschali,
 „si locorum curiones ultro non annue-
 „rent) Sacrosanctam vero Eucharistiam
 „non nisi, quam in propria eorum Mo-
 „nasterii Ecclesia, vel alibi habito in-
 „id prædictorum Curionum assensu ad-
 „ministrando, ægris, & moribundis
 „solatium cum auxilio impendendo,
 „atque ea omnia demum peragendo,
 „quæ individuum Missionarii Apostolici
 „exigit munus, jure Sepulturæ, alio-
 „que quocumque Parochali semper &
 „ubique Ordinariis locorum reservato.,
 Tertio. „Volumus insuper, quod
 „ipsi Missionarii in vitam, & mores non
 „modo subditorum ipsis intra prædictæ

Sæc. XVIII. „Præfecturæ fines quoad Missionis Mi-
 A. C. 1739. „nisterium commissorum, sed & eorum

„quibus ipsi subditi ex delegata nostra
 „jurisdictione subsunt, sedulo invigi-
 „lare teneantur, datoque defectu Re-
 „ligioni directe, & indirecte pernicio-
 „si, si fraterna admonitio non tollat, No-
 „bis, & Successoribus nostris ad pro-
 „prias aures deferre, ea ipsa ratione
 „qua e contra nostris demandabimur
 „Decanis ruralibus perspectum habendi-
 „an Missionarii ipsi Missionis munus de-
 „bite adimpleant, & assequantur et
 „asse, quidve operentur adversus hæc
 „nostra mandata, nobis defectus, ubi
 „hos, si aliqui præter spem nostram
 „omnem contigerint, fraterna admo-
 „nitio non dissipet, debite relaturis.

Quarto. „Quare præsentabuntur sem-
 „per viri cum Scientia tum & vitæ San-
 „ctimonia clari, justi, incorrupti, in-
 „tegrum, suaves, & in simul severi, gra-
 „ves, sagaces, tam in Polemica, quam
 „in iis, quæ ad promovendam hæresi-
 „calem inquisitionem conducunt, bene
 „versati: Nec accipient illi a subditis
 „quoad Missionis munus eis subjectis
 „eleemosynas pro Missis, aliave mu-
 „nera, forent licet esculenta, pocu-
 „lenta; multo minus adhuc collectu-
 „ras, seu quæstus instituent, his, &
 „illis ceteris de Monasterio Patribus
 „ut

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„ut hactenus habuerunt, illæsis reten-
„tis, qui Missionarii insuper perdurante
„Ministerii eorum prædefinito tempore
„Radtstadiensem Præfecturam egredi
„non poterunt a nobis, vel Successo-
„ribus nostris non præhabita licentia,
„eis verumtamen non nisi gravi de
„caussa deneganda. „

Quinto. „Licet autem ordini tuo
„Apostolicæ Missionis munus in præ-
„dicta Radtstadiensi Præfectura priva-
„tive committamus; liberum tamen
„Nobis, & Successoribus nostris esse
„volumus, alios quoque alterius Re-
„ligionis viros in Radtstadiensem di-
„strictum ad tempus mittere, Missio-
„narios de Districtu vero alibi etiam,
„& extra illum ad Missiones, pariter
„tamen ad tempus, ablegare, Missione
„pro Patribus tui ordinis verumtamen
„in Radtstadiensi districtu harum tenore
„semper fixa, & in suo robore firma
„manente. „

„Curabit proinde Paternitas tua,
„tuique successores omnes, perpetuis
„futuris temporibus, ut tam salutare
„nostrum propositum alacriter exequan-
„tur, utque in partem Pastoralis nostræ
„solicitudinis vocati rite, & jugiter
„expleant hæc nostra mandata: Quod
„si in adimplendis ex asse omnibus præ-
„scriptis negligentis, incurii, segnesve
„fue-

Sæc. XVIII „fueritis, Omnipotenti Deo, Nobis, Sac
 A. C. 1739 „cessoribus nostris, atque venerabili
 „Capitulo nostro districtam reddituros
 „rationem, vosque nostram, horum
 „que indignationem noveritis incur-
 „suros.,,

Cum autem præfati Patres Capucini pariter Monasterium in Dambweg vallis Lungaviæ ad fines Carinthiæ possedissent, ideo Archiepiscopus eis hæc loca, totamque Præfecturam Mosheimensem pro Sacra expeditione demandavit, missa ad eorum P. Provinciam sequenti epistola:

„Noverit Paternitas tua, quam ve-
 „sana, proterva, & hæretica pravitas
 „caput suum in hac Provincia nostra
 „ita pridem extulerit, quamque insanis
 „conatibus abjecta prorsus fronte, emo-
 „taque mente contra ipsam Principa-
 „lem dignitatem nostram damnabiliter
 „insurgere non dubitaverit, & noverit
 „quoque, quanto Pastoralis animi no-
 „stro dolore palam jam grassanti hæ-
 „resi armata etiamnum vi obsistere
 „fuerimus coacti; viginti, & ultra
 „e Provincia pulsus millibus, Lutheri,
 „aliorumque hæresiarcharum colluvie,
 „peste simul, & exitio involutis. Quia
 „vero statuimus firmissime toto virium
 „nisu hostem adhuc latitantem tam-
 „diu persequi, donec, quod Præde-
 „cesso.

Sæc. XVIII.
A.C. 1739.

„cessores nostri voluere semper, potuere
 „nunquam, extrema internecone per
 „Dei gratiam penitus extinxerimus,
 „hinc de tua sollicitudine, vigilantia,
 „& cura concreditas nostras oviculas
 „sub unius Pastoris ovili jugiter conti-
 „nendi clementer confisi, cumque Ca-
 „puccinorum Monasterium in Oppido
 „nostro Dambsweg a Prædecessoribus
 „nostris ad arcendam a Religione nostra
 „hæresis luem principaliter fundatum
 „esse dignoscatur, & Patres hujus in
 „participium tam gloriosi operis vocare,
 „eisdemque perpetuum Apostolicæ Mis-
 „sionis munus in Præfectura nostra Lun-
 „gavia, qua hæc late quoad tempora-
 „lem jurisdictionem patet, clementis-
 „sime committere, tenore præsentium
 „decrevimus.”

Postmodum præfata die & anno pro
 obeunda hac Missione sequentia præ-
 scripsit statuta.

„Volumus, ac serio mandamus, qua-
 „tenus I. duo nobis præsententur Pa-
 „tres de Familia Monasterii in Dambs-
 „weg ad præfatum Apostolicæ Missio-
 „nis Ministerium rite obeundum idonei,
 „& apti, vel a summo Pontifice, vel
 „a Sacra Congregatione de Propagan-
 „da, seu ab eo, cui ab hac talis dele-
 „gabitur facultas, approbati, necessa-
 „riisque ad Missiones Apostolicas privi-
 „legiis

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

„legiis instructi, nec tibi, successoribusque tuis integrum sit, postquam
 „si i semel fuerint ad Missiones nostras
 „delecti, eos amovere, nisi ubi primi
 „integrum absolverint annum, subrogatione & præsentatione subinde, atque
 „successivis perpetuis temporibus eorundem
 „ratione facienda, ut unus, vel saltem unus
 „adsit, qui jam per annum in præmissis
 „Ordini tuo assignato districtu Missionarij
 „exercuerit munus, notos habeat studentium
 „ditorum, & Incolarum mores, sit in
 „re Missionum practicus, potensque instruere
 „struere noviter advenientes, & quos
 „pro tempore Missionarios quoad ea, quæ
 „quæ Missionis munus concernunt, immediate, & unice nostris, nostrorumque
 „que Successorum mandatis, quoad disciplinam
 „disciplinam monasticam vero tibi, & Guardianis
 „Guardiano eorum volumus, & successoribus
 „mus esse subjectos.,

Secundo. „Horum Missionariorum porro unica cura erit incessanter intra
 „prædictum Lungaviensis Præfecturæ districtum de loco ad locum, & si necesse
 „cesse fuerit, etiam de Domo ad Domum excurrendo, Missionis Apostolicæ
 „licæ munus alacriter explere catechizando, rudes in Doctrina Christiana
 „instruendo, reducendo dubitantes ad viam veritatis, hosque in hac
 „confirmando, in hæreticos, seu de hæresibus
 „fir-

„suspectos horumque consultores, fau-
 „tores, receptatores, librorum Aca-
 „tholicorum detentores, vel detento-
 „rum conscios, & non revelantes, eos
 „in Provinciam nostram ferentes, seu
 „intrudentes, horumque auxiliiatores,
 „conscios, seu participes inquirendo,
 „hosque, & alios hujusmodi farinae
 „homines, Nobis, vel cui per Nos, &
 „Successores nostros demandabitur, sine
 „aliqua Personarum acceptatione, om-
 „niquē seposito humano affectu, denun-
 „ciando, verbum Divinum, & Fidei
 „dogmata ubivis, & etiam ex Cathe-
 „dra (sic attamen, ut Ordinariorum
 „non disturbentur Ecclesiasticae func-
 „tiones) intra ipsis designatum praemis-
 „sum districtum tradendo sic, & poeni-
 „tentiae Sacramentum, (sola dempta
 „Confessione Paschali, si locorum Cu-
 „riones ultro (non annuerent) Sacro-
 „sanctam vero Eucharistiam, nonnisi,
 „in propria eorum Monasterii Ecclesia,
 „vel alibi, habito in id praedictorum
 „Curionum assensu, administrando,
 „aegris, & moribundis solatium cum
 „auxilio impendendo, atque ea omnia
 „demum peragendo, quae individuum
 „Missionarii Apostolici exigit munus,
 „jure Sepulturae, alioque quocumque
 „Parochiali semper, & ubique Ordina-
 „riis locorum reservato.”

Saec. XVIII.
 A. C. 1739.

Ter-

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

Tertio. „Volumus insuper, quod
 „ipsi Missionarii in vitam, & mores
 „modo subditorum ipsis intra prædite
 „Lungaviæ fines quoad Missionis Minis-
 „terium commissorum, sed & eorum
 „quibus ipsi subditi ex delegata nostra
 „jurisdictione subsunt, sedulo invigilant
 „teneantur, datoque defectu Religionis
 „directe, vel indirecte pernicioso,
 „fraterna admonitio non tollat, Nobis
 „& Successoribus nostris ad proprias
 „aures deferre; ea ipsa ratione, qua
 „e contra nostris demandabimus Decretis
 „ruralibus perspectum habendi, ac
 „Missionarii ipsi Missionis munus debite
 „adimpleant, & assequantur ex asse-
 „quidve operentur adversus hæc nostra
 „mandata, Nobis defectus, ubi hos
 „si aliqui præter spem nostram omnem
 „contigerint, fraterna admonitio non
 „dissipet, debite relaturis.

Quarto. „Quare præsentabuntur
 „semper viri cum scientia, tum &
 „vitæ Sanctimonia clari, justi, incor-
 „rupti, integri, suaves, & insimul se-
 „veri, graves, sagaces, tam in Pole-
 „mica, quam in iis, quæ ad promovendam
 „hæreticalem inquisitionem conducunt,
 „ducunt, bene versati; nec accipient
 „illi a subditis quoad Missionis munus
 „eis subjectis Eleemosynas pro Missis,
 „aliave munera, forent licet esculenta,
 „&

„& poculenta, multo minus adhuc col- Sæc. XVIII.
 „lecturas, seu quæstuas instituent, his, A. C. 1739.
 „& illis ceteris de Monasterio Patribus,
 „ut hactenus habuerunt, illæsis reten-
 „tis, qui Missionarii insuper perdurante
 „Ministerii eorum prædefinito tempore
 „Lungaviensem Præfecturam egredi
 „non poterunt a Nobis, & Successori-
 „bus nostris non præhabita licentia, eis
 „verumtamen non nisi gravi de caussa
 „deneganda. „

Quinto. „Licet autem Ordini tuo
 „Apostolicæ Missionis munus in præ-
 „dicta Lungaviensi Præfectura priva-
 „tive committamus, liberum tamen
 „Nobis, & Successoribus nostris esse
 „volumus, alios quoque alterius Reli-
 „gionis viros in Lungaviensem distri-
 „ctum ad tempus mittere, Missiona-
 „rios de districtu vero alibi etiam, &
 „extra illum ad Missiones pariter, ta-
 „men ad tempus, ablegare, Missionem
 „pro Patribus tui Ordinis verumtamen
 „in Lungavia prædicta, harum tenore
 „semper fixa, & in suo robore firma
 „manente. „

Cum autem Patres Benedictini Sa-
 lisburgensem Diæcesin non modo va-
 sissimæ eruditionis laude, sed præcipue
 virtutum exemplis & zeli Apostolici
 fulgore per plurima sæcula illustrarent,
 ac ipsimet sese nunc ad obeundas has
 Hist. Eccles. Tom. LXXVI. Z Mis-

Sæc. XVIII. A. C. 1739. Missiones ultro offerrent, hinc Archiepiscopus illos ad plantandam, con-
 vandamque fidem Catholicam nato-
 promeritis encomiis celebravit, eisque
 in Abbazia Schwartzachiensi agentibus
 Præfecturas ad S. Joannem Wagram
 Grosarl, Gostein, Goldegg, & ad S. Vi-
 tum assignavit, die octava Decembris
 anno hujus sæculi trigesimo sexto mil-
 sis ad eos hifce literis:

„Quamquam, ex quo ad Archiepiscopalis, & principalis celsitudinis culmen supremi Numinis benignitate sumus evocati, ac quasi in sublimi specula positi, unde per circumspectam sollicitudinis nostræ vigilantiam, & imminetia prospiceremus pericula & ad eadem mature depellenda, ac dissi-
 sipanda de opportunis remediis provideremus, id præprimis Paternæ Nobis curæ esse voluerimus, ut qui in commissa Nobis Archidiaecesi Domini vice fungimur, ejusdem non tantum ipsi mandata, quantum Deo largiente possumus sedulo expleremus, verum & ad id faciendum subditos nostros verbis & exemplis assidue cohortamur, ac concreditas Nobis Oviculas sub unius Pastoris Ovili jugiter contineremus, & pabulo salutaris doctrinæ veræque Fidei incessanter reficeremus: majori tamen animi impulsu illuc ur-

„geri credimus, totamque mentis no- Sæc. XVIII.
 „stræ aciem admovendam esse putavi- A.C. 1739.
 „mus, ut hæresi tot Archidiæceseos
 „nostræ locis jamdudum fatali, quæ-
 „que per duo sæcula, & ultra, miseret
 „meminisse, tam nefande in Provin-
 „ciam nostram incubuit, tamque al-
 „tas defixit radices, perpetuum indi-
 „ceremus bellum, certo autumantes
 „exitio proximos fore Principes illos,
 „qui Hæreticos impune tolerant, &
 „causam Religionis, quæ prærogata
 „sicuti est Reipublicæ vinculum, ita
 „neglecta ejusdem dissolutio, parum
 „curant, ratique tolerare similes, esse
 „in sinu angues fovere. Connivere
 „vero ex futuræ conversionis spe, esse
 „manifeste Rempublicam concutere,
 „& commovere. Suadent hæc prio-
 „rum sæculorum monumenta, do-
 „cent vero novissima, causam Religio-
 „nis ita esse cum illa status conjunctam,
 „ut illa turbata, & hanc turbari, &
 „mutari fiat necesse, cadere vero Re-
 „gna, & Imperantes, ubi Religione
 „illa, hi cura illius deficient, traxit
 „namque semper & trahet adhuc Rem-
 „publicam secum Religio neglecta, aut
 „prolapsa; nec enim esse poterit idem
 „coercendi Populi frænum, ubi non est
 „idem Numinis Amor, idem metus
 „idemque cultus, libertatem credendi,
 „li-

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„licentia morum, hanc civium dilectio-
„dia subsequente. „

„Quare ponderantes, quod, &
„spectante Europa tota indictum esse
„tamen, in comitatum se exhibentibus
„Cælitum auxiliis, pulsis viginti,
„amplius millibus Lutheri, aliorum
„que hæresiarcharum peste simul,
„exitio involutorum, adhibitisque
„aliis oppugnandæ hæresi opportunis
„remediis, decretis, inquisitionibus,
„bus, & armis, rite perfecimus, &
„victoriam subsecutis auspiciis, & statu
„nostri incrementis, tamen quæ undè
„quaque in Provincia Nostra hæcense
„erat disseminata hæresis, continuo re-
„pullare, & amputatis licet Capitibus
„novas identidem vires reassumere se-
„attentet, seu certo sit attentaturus
„more scilicet superiorum temporum
„queis hostes nostri (hæreticos intel-
„ligimus) latius semper grassabantur,
„quia duntaxat fugati, deleti nunquam
„nisi & de remediis solliciti fuerimus,
„& modicum fermentum tollatur, ut
„universam massam reiterato corrup-
„pat, neve ex levi flammula novi oriantur
„Rogi, Divina Nemese universos
„puniente propter unicum hæreticum
„impune toleratum. Hinc est, quod
„nostro, & majorum nostrorum malo
„edocti, tuto opinantes indignum esse
„Ca-

„Catholicum Principem Sacrilegis im- Sæc. XVIII.
 „perare, atque expavescentes prænan- A. C. 1739.
 „cium illud Divini Numinis oraculum:
 „Quia non custodivisti pactum meum,
 „& præcepta mea, quæ mandavi tibi,
 „scindam Regnum tuum a te, & illud
 „dabo servo tuo, postquam pro pasto-
 „rali sollicitudine nostra diu multum-
 „que exquisivimus, quibus mediis ma-
 „gis: ut hæresis penitus extripetur neve
 „caput saum herculeum futuris tempo-
 „ribus unquam amplius attollat, No-
 „bis, & Ecclesiæ nostræ possit esse con-
 „sultum, unum demum, idque tutissi-
 „mum nobis inspiravit Divinum Nu-
 „men, si nimirum per tot annos, seu
 „aliunde huc evocatos, seu de novo
 „a nobis ablegatos, ad perpetua futura
 „tempora stabiliremus Apostolicos Mis-
 „sionarios, qui incessanter de Præfectura
 „ad Præfecturam, de quarterio ad quar-
 „terium, de loco ad locum, de Domo
 „ad Donum excurrentes, rudes in re-
 „bus Fidei instruant, in hæreticos, vel
 „de hæresi suspectos acriter, & alacriter
 „inquirant, neve dum evellitur ziza-
 „nia, eradicetur triticum, vel ea re-
 „lictæ, & non evulsa, & hoc degeneret,
 „longa demum experientia addiscant
 „unum ab alio secernere, & segregare,
 „& cognoscant tandem ficta religione
 „piorum mentes ludentes, notosque
 Z 3 „ha-

Sæc. XVIII. „habeant, qui alienas, non suas repre
 A. C. 1739. „sentantes personas, faciunt, quod no
 „dicunt, & volunt apparere, quod est
 „nolunt, experianturque postremo,
 „sibi habeant a nobis persuasum, cit
 „ubi non eradicatur pestis hujus radi
 „totam plebem certo certius iterum
 „iterumque contaminatum iri, quæque
 „nos in tanta Pastoralis animi nob
 „amaritudine sumus proh dolor! et
 „perti, & inexpertos Posteris indub
 „tanter manere.,

„Quia porro, sicut in hujus cur
 „partem Sacras Religiones in Arch
 „diœcesi nostra diu jam stabilitas ero
 „candas credidimus, ita & æquissimam
 „judicavimus, ut antiquissimo Ordine
 „sancti Benedicti, a quo sicut univent
 „prope Germaniæ, ita singulariter Pro
 „vinciæ huic nostræ veræ fidei lumen
 „ante complura jam sæcula, & ad ip
 „Archiepiscopatus nostri initia illatum
 „est, atque assiduo tum probitatis, cum
 „& doctrinæ fulgore coruscavit, id pe
 „storalis officii genus eo demandare
 „mus libentius, quo magis ipsum Sa
 „crum Ordinem, ac præcipue Univer
 „tatem Nostram eidem commissam, cle
 „mentissima inclinatione nunquam non
 „prosecuti ad ipsum incessanter fove
 „dum, & gratiarum nostrarum favori
 „bus prosequendum tanto provocamus

„ardentius, quanto frequentius evolvi-
 „mus flores illos honoris, & honestatis Sæc. XVIII.
 „fructus, qui eorum sudore hunc no- A. C. 1739.
 „strum plantationum hortum irrigante,
 „ubertim succreverunt. „

„Noverit eapropter præsens ætas,
 „& futura, quod Venerabilium in Christo
 „honorabilium Nobis dilectorum Ab-
 „batum præfati Universitati Nostræ No-
 „bis per omnia subjectæ Confœderato-
 „rum precibus, operam suam, omnis-
 „que promptitudinis obsequium, non
 „sine nostro solatio, quod ex zelo eo-
 „rum excepimus, offerentium, ac hu-
 „militer supplicantium, ut, & ipsi in
 „societatem tam salutaris hujus Nostri
 „operis admittantur, inque tam gloriosi
 „laboris participium possint venire, cle-
 „menter annuentes, habito desuper
 „Venerabilis Nostri Capituli consilio,
 „decrevimus, prout tenore præsentium
 „auctoritate nostra Archiepiscopali, &
 „Principali decernimus, & statuimus,
 „prærelatis Universitati nostræ Confœ-
 „deratis Abbatibus unam intra Pongo-
 „viæ Montes ex Missionibus nostris per-
 „petuis, sub legibus, & conditionibus
 „infra-scriptis, & quidem in loco
 „Schwazzach dicto, committere, per-
 „petuoque firmare: Schwazzachii dici-
 „mus, ut unde mors oriebatur, inde
 „vita resurgeret, & quæ Schwazzachii

Sæc. XVIII. „per rustico - hæreticæ seditionis co
 A. C. 1739. „mitia vincebat hæresis, ibi quoque
 „vinceretur. „

His literis Archiepiscopus leges in
 hac Missione observandas adjunxit he
 jus tenoris:

I. „Propriis eorum sumptibus, &
 „expensis in mox dicto Schwazzach
 „loco præfati Venerabiles Confœderat
 „Abbatibus ædificari curabunt Mission
 „Domum, seu Hospitium quatuor Pa
 „trum Missionariorum habitationi con
 „gruum, & aptum, quatuor nimirum
 „pro his instructum cubilibus, duobus pro
 „hospitibus, uno pro infirmis, aliisque
 „pro famulis, præter Refectorium, cu
 „linam cum penu, Cellam vinariam,
 „aliudque cubile Bibliothecæ inferre
 „turum cum hortulo, stabulo, ac se
 „nili, ultra vero ædificium hoc extendi
 „ampliari, seu in grandiore formam
 „nec extrui, nec redigi possit. „

II. „Ædificabunt pariter expensis
 „ut supra, Sacellum, vel Ecclesiam ad
 „plus tribus Altaribus provisam Bea
 „tissimæ Virginis sine labe conceptæ
 „dicandam, præter Sacristiam neces
 „saria suppellectili decenter instructam,
 „summa Florenorum ter mille dota
 „dam. „

III. „Sustentandis quatuor Patribus
 „Missionariis, horumque famulis affig
 „da

„habunt Capitale Florenorum triginta æc. XVIII.
 „millium, una cum Ecclesiæ Dote mox A. C. 1739.
 „dicta penes tuta loca ad quincunces
 „usuras, si haberi poterunt, in census
 „elocandum ab omni decimatione, ste-
 „rura, aliove quocumque excogitabili
 „onere reali, personali, vel mixto sem-
 „per, & ubique immune.,

IV. „Numerus Missionariorum sit
 „semper, & perpetuis futuris tempori-
 „bus quaternus; ex quibus sæpedicti
 „Venerabiles Abbates unum pro Domo,
 „& Missionis Superiorum modis, & for-
 „mis, quibus hactenus in nominandis
 „Professoribus hujus Universitatis nostræ
 „legitime usi sunt, semper designabunt,
 „designatum vero ante triennii lapsum
 „nonnisi nobis, vel Successoribus nostris
 „annuentibus, amovebunt, & qui qua-
 „ternarius numerus sine expresso nostro
 „Successorumque nostrorum, ac Vene-
 „rabilis Capituli nostri consensu nullis
 „unquam temporibus augeri, nec mi-
 „nui possit.,

V. „Erunt vero quatuor illi Missio-
 „narii, vel a summo Pontifice, vel a
 „Sacra Congregatione de Propaganda
 „Fide approbati, id est necessariis ad
 „Missiones Apostolicas privilegiis a san-
 „cta Sede vel ab eo, cui talis delegabitur
 „facultas instructi.,

Z 5

VI.

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

VI. „Præsentabuntur autem nobis
 „cum primi, cum & his successivis ten-
 „poribus subrogandi forma mox supra
 „articulo quarto præscripta, & ubi se-
 „mel ad Missiones nostras Salisburgenses
 „des delecti, & ablegati, atque a nobis
 „recepti, & approbati, integrum me-
 „moratis Abbatibus haud esto, five op-
 „nes, five singulos a Missionis Domo
 „& officio remove, nisi ubi primi Pa-
 „tres primum triennium ex integro ab-
 „solverint; secuturis vero annis, qu-
 „libet Missionarius in individuo liceat
 „tiam abeundi a Nobis facile obtinebit
 „ita tamen, ut subrogatio singulis ad-
 „nis singulariter fiat, eo nimirum co-
 „dine observato, ut semper vel unus
 „saltem adsit, qui jam per integrum
 „triennium Missionarii in Domo præ-
 „dicta Schwazzachii exercuerit munus
 „notos habeat subditorum mores, sit in
 „re Missionum practicus, potisque in-
 „struere noviter advenientes.”

VII. „Erant porro in omne ævum
 „tam Missionarii, cum & Domus Mis-
 „sionis quoad ea, quæ Missionis munus
 „concernunt, immediate, & unice no-
 „stris, nostrorumque Successorum man-
 „datis, quoad disciplinam Monasticam
 „vero, atque Domus æconomicam di-
 „rectionem, hujus pro tempore Super-
 „riori subjecti, visitatione illius tamen
 „ante-

„antedictis Abbatibus modis, & for-
 „mis, quibus haftenus in visitanda hac
 „nostra Universitate legitime usi sunt,
 „concessa, nobis de cetero, & Succes-
 „soribus nostris sine ulla contradictione
 „praestantes, & omnia ea adimplentes,
 „ad quæ Regulares juxta praescriptum
 „Sacri Concilii Tridentini, nostrarum-
 „que Constitutionum Synodaliū, &
 „Provincialium ordinariis locorum alias
 „tenentur, sitque salva in hac Missio-
 „nis Domo, & Missionarios ibidem
 „existentes, Diæcesana, & Ordinaria
 „nostra jurisdictione, necnon jure Prin-
 „cipatus terræ, & Advocatiæ, sic ve-
 „rumtamen ut nobis, & Successoribus
 „nostris duntaxat etiam quoad ista, uti
 „praemissum, & unice & immediate
 „semper subjaceant.,,

Sæc. XVIII.
 A.C. 1739.

VIII. „Designamus autem ipsis pri-
 „vative ad peragendum Missionis Apo-
 „stolicæ munus integras Præfecturas
 „ad S Joannem, ad S. Vitum, & Gold-
 „egg cum Præturis Gastein, Grosarl,
 „& Wagrain, qua hæ omnes late pa-
 „tent, quoad temporalem per nos ipsis
 „Præfectis nostris delegatam jurisdic-
 „tionem.,,

IX. „Et in quibus ipsorum Missio-
 „narium officium finis & præcipua,
 „imo unica cura erit, incessanter de
 „loco ad locum, & si necesse fuerit vi-
 „sum

æc. XVIII.
A. C. 1739

„sum, etiam de Domo ad Domum ex
 „currendo, & catechizando, Missioni-
 „bus continuo vacare, Rudes in Do-
 „ctrina Christiana instruere, Dubitan-
 „tes ad veritatis viam reducere, & in
 „hac confirmare, in hæreticos, vel de
 „hæresi suspectos, horum Consultores,
 „Fautores, Receptatores, librorum
 „A catholicorum detentores, vel detentorum
 „conscios, & non revelantes,
 „eos in Provinciam nostram ferentes,
 „vel intrudentes, eorumque Auxilia-
 „tores, conscios, seu Participes inquie-
 „rere, hosque, & alios hujusmodi fa-
 „rinæ homines Nobis, vel cui per nos
 „& Successores nostros, demandabi-
 „tur, sine aliqua personarum accepta-
 „tione omni seposito humano affectu,
 „spretisque intercessionibus quibuscum-
 „que denunciare. Verbum divinum, &
 „Fidei Dogmata ubivis, & etiam ex
 „Cathedra, sic tamen, ut Ordinario-
 „rum non disturbentur Ecclesiasticæ
 „functiones, intra ipsis designatum di-
 „strictum tradere: Sic & Pœnitentiæ
 „Sacramentum (sola dempta Confi-
 „sione Paschali, si locorum Curiones
 „ultra non annuerent) Sacrosanctam
 „vero Eucharistiam in proprio, vel tan-
 „tum Missionis Sacello, alibi vero non
 „nisi, quam accedente ipsorum Curio-
 „num assensu administrare, item ægris,
 „&

„& moribundis solatium cum auxilio
„impendere, alioque quocumque Pa-
„rochiali semper, & ubique excepto.„

X. „Teneantur pariter in vitam,
„& mores non modo subditorum ipsis
„quoad Missionis Ministerium commis-
„sorum, sed & eorum, quibus ipsi sub-
„diti intra designatum districtum ex
„demandata a Nobis jurisdictione sub-
„sunt, sedulo invigilare datoque defectu
„Religioni directe, vel indirecte per-
„nicioso, si fraterna admonitio non tol-
„lat, Nobis & Successoribus nostris ad
„proprias manus deferre.„

XI. „Quapropter præsentabuntur
„Nobis viri cum scientia, tum & vitæ
„sanctimonia clari, simplicitatem Co-
„lumbæ simul, & astutiam serpentis
„habentes, ut virtute, & fortitudine
„præditi valeant disrumpere hominum
„iniquitates, & bene cordati non ex-
„timeant faciem potentis, sint justii,
„incorrupti, integri, suaves, & insi-
„mul severi, graves, sagaces. cum in
„Polemica, tum & in his, quæ ad no-
„titiam promovendæ hæreticalis In-
„quisitionis conducunt, bene versati,
„ad labores nati, semper, & ubique
„inhiantes animarum saluti, pro certo
„demum aliorum periculis habentes,
„turbare potius male concessa, quam
„ut reducantur errabundi hæretici con-
„niventia, nec flecti, nec emoliri.„

XII.

Sæc. XVIII.

A. C. 1739

XII. „Hinc etiam, & ut vel eo ma
 „gis omnis tollatur humani affectu
 „occasio, vetitum sit Missionariis in
 „a subditis quoad Missionis munus
 „subjectis pro Missis, Eleemosynas, va
 „& de cetero munera aliqua recipere
 „forent hæc licet esculenta, vel potu
 „lenta, modici etiamnum valoris, ac
 „que abstinēbunt ab omnibus commē
 „sationibus cum illis, & quibus Mis
 „sionariis insuper fas haud erit sub quo
 „cumque excogitando prætextu literarū
 „docere superioris, vel primæ, seu in
 „ferioris classis, unice Missionis mu
 „neri intra ipsis designatum districtum
 „semper incumbentes, quem egressi
 „haud valeant a Nobis, vel Succes
 „sibus nostris prævia non habita licen
 „tia, hac eis verumtamen nonnisi ex
 „caussa urgente, deneganda.,

XIII. Licet porro Missionem hanc
 „Benedictinam in sæpe fato loco
 „Schwazzach in perpetuum stabilire in
 „tendimus & vigore præsentium stabi
 „limus privative quoad omnes, quam
 „cumque privilegiis omnibus, præro
 „gativis, & juribus, hætenus per Præ
 „decessores nostros huic nostræ Uni
 „versitati concessis, hisce nostris, qua
 „tenus præmissis, & infra dicendis le
 „gibus, & conditionibus non repugnant,
 „condecoratam volumus, & illi parifi
 „catam

Sæc. XVIII.
A. C. 1739.

„catam declaramus, liberum tamen
 „semper Nobis, & Successoribus no-
 „stris esse pronunciamus, alterius etiam
 „Ordinis Missionarios Apostolicos in
 „districtum Missioni Benedictinæ supra
 „designatum ad tempus mittere, ipsos
 „Missionarios Benedictinos vero alibi,
 „& extra illum, ad Missionis munus,
 „& pariter ad tempus tantum ablegare,
 „fundatione Domus Benedictinæ præ-
 „missæ semper privative salva, suoque
 „in robore firma. „

XIV. „Ne vero Patres Missionarii
 „temporalibus curis impliciti ab Apo-
 „stolico munere suo impediuntur, neve
 „Sæcularibus graves, & odiosi fiant,
 „lex foundationis certa, firmaque esto,
 „nec ipsos, nec Missionis Hospitium,
 „stabilia bona, vel quæ sub horum no-
 „mine veniunt, sive per actus inter vi-
 „vos, sive per ultimam voluntatem in-
 „tra Provinciam Nostram acquirere,
 „vel quocumque demum prætextando
 „titulo acquisita, citra Nostrum, vel
 „Successorum nostrorum, atque vene-
 „rabilis nostri Capituli expresso consensu
 „retinere posse; quod si contra hanc le-
 „gem futuris unquam temporibus actum
 „fuerit, in arbitrio Nostro erit, & Suc-
 „cessorum nostrorum, vel etiam ante
 „laudati venerabilis Capituli nostri de
 „bonis ipsis emptis, donatis, relictis,
 „aliove

Sæc. XVIII „aliove quocumque titulo, & modo ad
A.C. 1739. „ipſos, vel ad Miſſionis Domum per
 „ventis, pro libito, & auctoritate Prin-
 „cipis Terræ, atque in vim legis, po-
 „ſtisque præſentis dantis cauſſam ſu-
 „dationi, & ſine qua hæc neutiquam
 „fuiſſet conceſſa, pleno jure diſponendi
 „tollendi, & incamerandi, Domus Se-
 „periore adſtricto ad ſingulis annis re-
 „tocienia Præſidi, & Aſſiſtentibus hu-
 „jus noſtræ univerſitatis, ubi hæc viſi-
 „tatur, vel ſi viſitatio non haberetur
 „ejusdem Rectori reddendi, qui Nobis
 „& Succeſſoribus noſtris teneantur de-
 „ſuper accuratam dare relationem, &
 „quibus de redditibus, ſi qui ſuper re-
 „manentes extabunt, fas eſt, pro exi-
 „gentia, & congruitate diſponendi,
 „hosque ubi neceſſitas vel utilitas ma-
 „gis exegerit, applicandi.,

XV. Ratificamus veruntamen, &
 „approbamus per ipſos venerabiles Ab-
 „bates ſub ſpe clementiſſimi noſtri rati-
 „in ſupputationem ſummæ ſupra pro
 „Fundatione definitæ Fl 30000. factam
 „pro faciliiori Patrum Miſſionariorum
 „ſuſtentione emptionem cujuſdam
 „Prædii in Præſectura noſtra Goldegg
 „ſiti vulgo das Uhrfahrlehen nuncupa-
 „tum cum huic incorporato prædio
 „Letbenfeld dicto, & alterius præmiſſo
 „adjacentis ſundi Fleidten agnominati
 „ſub

„sub Præfectura nostra S. Joannis exi- Sæc XVIII.
 „stentis, quæque prædia, etsi hæc A. C. 1739.
 „juris directorii Cameræ nostræ esse,
 „omnibusque angariis, & perangariis,
 „steueris, contributionibus, aliisque one-
 „ribus communalibus, sicut alia om-
 „nia prædia rustica hæctenus subjecta
 „fuisse, dignoscantur, ex speciali ta-
 „men nostra clementia, & pro singu-
 „lari, quo in S. Benedicti Ordinem fe-
 „rimur, amore & affectu, accedente
 „venerabilis nostri Capituli assensu ab
 „omni dominio directo, aliisque qui-
 „buscumque oneribus, angariis, per-
 „angariis, decimationibus, steueris,
 „contributionibus communalibus, Pro-
 „vincialibus, vel militaribus perpetuis
 „futuris temporibus, ac donec, & us-
 „quequo apud ipsam Missionis Bene-
 „dictinæ Domum permanebunt, deque
 „hujus erunt dominio, & non aliter
 „&c. libera, & immunia penitus de-
 „claramus, & ut libera, & allodialia
 „haberi volumus, & mandamus, ea
 „verumtamen lege, & conditione, ut
 „e contra tam prædia ipsa, quam con-
 „ductores eorum, Coloni, Inquilini,
 „Laboratores, Famuli, & quæcumque
 „aliæ Personæ Sæculares nulla penitus
 „excepta, quæ in futurum habitabunt,
 „vel operabuntur in prædiis præmemo-
 „ratis, quoad jurisdictionem omnem
 Hist. Eccles. Tom. LXXVI. Aa tum

Sæc. XVIII. „tum Criminales, cum & civilem,
 A. C. 1739. „nulla penitus, penitusque dempta,
 „libere jurisdictioni Præfectorum no-
 „strorum, utin antea subjaceant, quod
 „que etiam ad famulitium laicum ipso-
 „rum Missionariorum, seu Domus Mis-
 „sionis claustra fuerit inventus, ad
 „intra vero sic, ut facta in Civilibus,
 „vel Criminalibus causam poenam Sæ-
 „cularis non inferentibus, urbana apud
 „Superiorem Missionis Domus requisi-
 „tione hic comparitionem personalem
 „coram iudice Sæculari, Laicis sibi
 „Domui Missionis, vel Missionariis im-
 „mulantibus demandare. Si vero al-
 „quis ex istis intra dictæ Domus claustra
 „moreretur, obsequationem, & Inven-
 „tarium Curie Sæculari sine contra-
 „dictione aliqua, cumulative cum ipso
 „Domus Superiore permittere sit ob-
 „strictus.,

XVI. „Quod si finaliter sæpe relati
 „Venerabiles confœderati Abbates, et
 „Ordo, Missionis Domus, vel &
 „Missionarii ipsi, hujus Universitatis
 „nostræ Præsides, & Assistentibus scien-
 „tibus, & absque mora non obstanti-
 „bus perpetuis futuris temporibus ad-
 „versus prædictas leges, condiciones, &
 „pacta quidquam sive per se, vel per
 „alios per recursum, vel per aliam quam-
 „cumque viam, quæ posset excogitari,
 „de

„de facto, vel de jure attentare, ^{Sæc. XVIII.}
 „lubremve hanc intentionem nostram ^{A. C. 1739.}
 „invertere, modificare, vel aliter huic
 „quoque demum modo derogare præ-
 „sumpserint, aut vero in adimplendis
 „ex asse omnibus præscriptis negligentes,
 „incurii segnesve forent futuri, no-
 „verint illi Omnipotenti Deo, Nobis,
 „Successoribus nostris, & venerabili
 „nostro Capitulo strictissimam rationem
 „reddituros, seque indignationem no-
 „stram, Successorum nostrorum, & præ-
 „fati Venerabilis nostri Capituli incur-
 „suros, sine quorum, & hujus expresso
 „assensu, præmissis legibus, pactis, &
 „conditionibus, nemo quacumque e-
 „tiam auctoritate præfulgeat, unquam
 „poterit derogare, siquidem derogatio-
 „nem aliquam, modificationem, vel
 „commutationem hujus piæ intentionis
 „nostræ non impetrandi, aut aliter per
 „se, vel alios quidquam in contra-
 „rium unquam attentandi; quin potius
 „vero prædicta omnia, & singula per-
 „petuis futuris temporibus pro posse eo-
 „rum fideliter, & jugiter adimplendi,
 „Præses, & Assistentes sæpeditæ Uni-
 „versitatis nostræ, proprio, & omnium
 „confœderatorum venerabilium Abba-
 „tum nomine datis in id, & nobis ex-
 „traditis solemnibus Reversalibus, bona
 „fide promiserunt.

A a 2,

Quo-

Sæc. XVIII.

A. C. 1739.

Quoniam vero jam Anno 1735. die
decima sexta Novembris Anna Theresia
Glickin Christophori Archiepiscopus
Cameræ Secretarii vidua pro Apo-
licæ Missionis intra Montana fundatione
duodecies mille sexcentos florenos
PP. Franciscanis legasset, eisque Jole-
phus Trauner Taxenbacensis Præfectus
cum consensu Martini Abbatis Michael
Burani Ord. S. Benedicti, utpote Do-
mini directi pro augenda Missione in
Pinzgaia congruum locum donavit,
hinc Archiepiscopus utramque dona-
tionem ratam habuit, hisque Patri-
bus die decima septima Februarii Anno
1736. sequentes præscripsit leges.

I. „Apostolicum Missionis officium
„intra terminos jam diu sibi præfixos,
„videlicet in Præfecturis, ac Satrapis
„Zeilæ Pinzgovienfis, Taxenbaci, &
„Raurii, qua late in temporalibus se-
„extendunt, obire teneantur, ultra il-
„los vero citra nostrum, & nostrorum
„in Archiepiscopatu Successorum præ-
„scitam, & consensum nullatenus pro-
„gredi eis liceat. „

II. „Domum Missionis una cum Sa-
„cello, vel Ecclesia (cui de omni ne-
„cessaria suppellectili, luminibus, &
„vino ad Sacrificium providere eisdem
„incumbit) conformiter fundationi Gli-
„ckianæ, in amplitudine moderata pro
„sub

„subsistentia Missionariorum quanto ci- Sæc. XVIII.
 „tius, & talem in formam extruj pro- A. C. 1739.
 „curent, ut illud ædificium pro qua-
 „tuor Patrum Missionariorum, & unius
 „Fratris Laici incolatu accommodum,
 „ac præterea duabus Cameris pro Pro-
 „vinciali, vel Hospitibus, necnon Re-
 „sectoriolo, culina, cella vinaria, &
 „penuaria, unacum Bibliotheca, po-
 „mario, & lignili, juxta ideam præ-
 „sentatam, competenter instructum,
 „amplius, nec ipsum, nec Ecclesia, pos-
 „sit dilatari, siquidem. „

III. „Numerus Patrum Missionario-
 „rum cum Superiore (cujus institutio
 „P. Provinciali competat) inclusive
 „quovis tempore indispensabiliter in
 „quatuor Personis consistat, ita ut iste
 „numerus absque nostro, vel nostrorum
 „Successorum præscitu, & licentia, in-
 „super expresso consensu nostri venera-
 „bilis Capituli Metropolitici perpetuis
 „temporibus nullatenus imminui, multo
 „minus augeri valeat. Qui proinde,

IV. Nobis, nostrisque in Archiepi-
 „scopatu Successoribus singuli a Patre
 „Provinciali nominandi, ac præsen-
 „tandi sunt; facta autem semel appro-
 „batione nostra, non aliter ab eo pot-
 „erunt revocari, & mutari, quin sal-
 „tem unus ipsorum, qui manus Missio-
 „nis ad biennium obierit, sitque in eo

A a 3

„suf-

Sæc. XVIII. „sufficienter exercitatus, & expertus,
 A. C. 1739. „ac per consequens Neoadventantium
 „instructioni, & manuductioni aptus,
 „in Hospitio Missionis quovis tempore
 „persistat, & inveniatur, propterea.

V. „Supradicti PP. Missionarii ab
 „instanti susceptionis, & ablegationis
 „sux durante Missionis officio in præ
 „assignatis dynastiis, solummodo No
 „bis, & nostris in Archiepiscopatu Suc
 „cessoribus immediate subjecti existant
 „Sic tamen, ut tam eorum personalis
 „quam localis, seu Domus ipsiusmet
 „directio, sicut, & consueta visitatio
 „P. Provinciali reservata, & illæsa per
 „maneat. Quod autem ipsum Missio
 „nis officium concernit, iidem

VI. „Missionarii proprio, ut decet,
 „animarum zelo afflati summo, ac in
 „remissibili studio connitentur turmatim
 „vel in casu exigentiæ etiam ostiatim
 „circumeundo commissum sibi munus
 „Apostolicum ita peragant, ut instru
 „ctione, hortatu, & exercitatione conti
 „nua ignorantibus, quæ sunt Fidei Ca
 „tholicæ, edoceantur, ancipites in
 „viam regiam educantur, infirmi con
 „fortentur, fortes autem ad perfectio
 „nem Christianam magis, magisque
 „accendantur. Insuper singulari studio
 „explorare satagant, qualesnam Personæ
 „sui districtus de Fide suspectæ evale
 „riant.

„rint, & quinam earum Receptato- Sæc. XVIII.
 „res, Fautores, quocumque modo Au- A. C. 1739.
 „xiliatores existant. Ubinam locorum
 „libri hæretici, vel ex antiquo reservati,
 „vel de novo introducti habeantur. Item
 „quis istorum, vel alterius eorum no-
 „titiam, aut partem habeat. Cujus-
 „modi pestilentes homines, ipsorum-
 „que Fautores, vel Nobis, vel nostræ
 „in caussa Religionis erectæ secretæ
 „deputationi tempestive denunciandi,
 „& quæcumque ad formandum, vel finien-
 „dum Processum hæreticalem necessa-
 „ria, ferventius assumenda, & produ-
 „cenda sunt. Insuper Verbum Dei, &
 „Doctrinam Catholico-Christianam per
 „omnia loca sui districtus (sine impe-
 „dimento tamen officiorum Ecclesiasti-
 „corum Ordinariorum) Populo etiam ex
 „Cathedra articulate, & intelligibiliter
 „proponant, Confessiones excipiant,
 „Sacram Communionem tamen in sola
 „Ecclesia suæ Missionis, extra illam
 „vero non nisi de licentia Pastoris Or-
 „dinarii distribuant. Paschali ibidem
 „tempore omnes sui districtus subditos
 „pro Confessione, ac Communionem ad
 „Ordinarios suos Curatos indistincte,
 „& sine exceptione remittant. Præ-
 „terea Infirmos sæpius invisant, ac so-
 „lacio reficiant, moribundis quoque
 „(absque usurpatione tamen juris Pa-

Sæc. XVIII. „rochialis, vel Sepulturæ) Christiani
 A. C. 1739. „charitate assistant, ac demum in his
 „aliisque articulis Apostolicum Missionis
 „munus secundum essentiam, & pro
 „prietatem suam indefesse adimpleant
 „Præsertim vero vigilantia oculo, & ac
 „curata attentione hinc inde observent
 „actiones, subditorum non minus,
 „eorum, quibus illi a Nobis sunt concessa
 „diti; & siquidem nonnullos defectus
 „vel errores deprehenderit, qui Reli
 „gioni quoquo modo seu mediate seu
 „immediate contrariantur, defectuosos
 „paterna admonitione retrahant, hoc
 „vero non proficiente, Nobis, vel no
 „stris Successoribus absque acceptatione
 „personarum ad proprias manus transcri
 „bant. Quemadmodum e contra
 „nostrum Decanum Ruralem ad id in
 „strui curabimus, quatenus similiter in
 „vigilet, & jugiter observet, an et
 „parte sæpèdictorum PP. Missionari
 „rum, injunctum Missionis officium re
 „tegre impleatur, & in hoc fundamentali
 „instrumento præscriptæ conditiones
 „punctatim opere exhibeantur: Utque
 „is, contrario præter spem emergente
 „quoties necessarium videbitur, P. S.
 „uperiorem eo tempore existentem de
 „monitione nihil proficiente notatos de
 „fectus Nobis, nostrisque Successoribus

Sæc. XVIII,
A. C. 1739.

„debite denunciaret, ceteroquin tam ipse
„Decanus, alique nostri illic locorum
„expositi Curati, quam iidem Missio-
„narii nullo unquam tempore obli-
„scentur, mutua intelligentia, & bona
„harmonia unus alterum juvare, &
„communi zelo Religionis incremen-
„tum cum larga usura animarum pro-
„movere. Quem in finem

VII. „Iterato mentionatus P. Pro-
„vincialis singulari cura providebit ad
„grave hoc Missionis officium viros ex-
„quisitæ pietatis, Doctrinæ, & pru-
„dentix seligere, ac Nobis præsentare,
„qui simul cordati, spectabiles, feriosi,
„religiositate pleni, ac ita bene im-
„buti, ut prudentiam serpentinam cum
„columbina simplicitate optime scientes
„adunare, imposito muneri omnino pa-
„res existant. Insuper in Polemicis ver-
„sati eorum ad minus, quæ ad inqui-
„sitionem hæreticæ pravitatis exigun-
„tur, satis experti; præsertim etiam a
„Sede Apostolica, seu a Congregatione
„de Propaganda Fide potestate Missio-
„narii Apostolici provisi, ac denique
„patriotici idiomatis bene periti inve-
„niantur. Porro

VIII. „Ut iidem Missionarii subditis
„nulla ratione obstricti, nec aliis oner-
„osi, consequenter apud omnes in eo
„majori veneratione, ac respectu ha-

Sæc. XVIII. „beantur, eleemosynam pro lectio-

A. C. 1739. „Sacrorum nullam unquam recipient

„similiter ab omni collectura (quæ tamen

„men Collectoribus alias ibidem con-

„suetis inviolata permaneat) intra præ-

„fixos suæ Missionis fines abstinere

„illis contenti, quæ per homines

„seccionatos irrequisite ex proprio motu

„& voluntate ad portam afferentur

„Quod tamen ad eorum locorum curam

„tos non extendendum casu, quo

„Missionariis, Sacra quædam legenda

„relinquere, & propterea S. Eleemosy-

„nam porrigere voluerint.

IX. „Prohibetur iisdem Missionariis

„ne citra facultatem a Nobis expet-

„tam (quam tamen nisi ex gravi con-

„sideratione haud facile denegabimus)

„extra assignatum districtum quavis ex-

„caussa se conferant, vel absententur

„E contrario,

X. „Liberum sit Nobis, ac nostris

„in Archiepiscopatu Successoribus que-

„vis vice alios cujuscumque Ordinis

„Missionarios Zellam, Taxenbacum, &

„in Rauris, & vicissim eosdem PP. Mi-

„nones Ordinis S. Francisci ad alias

„Præfecturas, & Satrapias nostras

„Archidiæcesis, verumtamen hoc, il-

„ludve ad tempus solummodo, non vero

„in perpetuum, in causa Missionis de-

„stinare, Quemadmodum etiam

IX.

IX. „In omnem eventum, quo fu- Sæc. XVIII.
 „per vero intellectu unius, alteriusve A. C. 1739.
 „puncti, vel ordinationis ex præfatis
 „quocumque tempore futuro dubietas,
 „vel error exurgeret, eisdem judicia-
 „lem interpretationem dare. Nobis,
 „nostrisque in Archiepiscopatu Succes-
 „soribus omnimodo reservatum volu-
 „mus. „

§. XV.

*Novæ hæ Missiones, earumque sta-
 tuta a Clemente XII. Pontifice
 confirmata.*

Postquam hæ Missiones, earumque
 leges, ac foundationes ab ipso quo-
 que Cathedrali Capitulo Salisburgensi
 subscriptæ ac confirmatæ fuerant, ipse-
 met Princeps Archiepiscopus cuncta
 hanc in rem acta & conclusa Romam
 transmisit, eaque ad majus robur au-
 thoritate Apostolica firmari petiit. Pius
 hisce votis Clemens Pontifex lubentis-
 simo animo annuens, die duodecima
 Januarii hoc anno ad præfatum Archi-
 præfulem sequentes dedit literas harum
 Missionum confirmatorias:

„Pastorum Princeps Jesus Christus,
 „cujus suprema in Catholicæ Ecclesiæ
 „procuracione vices per ineffabile di-
 „vinæ providentiæ consilium infirmitati
 „No-